

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИРОГОЩАНСЬКИЙ АГРАРНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

І.В. Духнич
« 08 » вересня 2023 р.

Положення
про дуальну форму здобуття фахової
передвищої освіти в Мирогощанському
аграрному фаховому коледжі

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні педагогічної ради
Мирогощанського аграрного
фахового коледжу
Протокол № 2 від 08 вересня 2023 року

2023 р.

I. Загальні положення

1. Це Положення визначає особливості дуальної форми здобуття фахової передвищої освіти в Мирогощанському аграрному фаховому коледжі.

2. Дуальна форма здобуття фахової передвищої освіти - це спосіб здобуття освіти, що передбачає поєднання навчання в Мирогощанському аграрному фаховому коледжі (далі – МАФК) (далі - МАФК) з навчанням на робочих місцях на підприємствах, в установах та організаціях (далі -роботодавці) для оволодіння програмними результатами, поглиблення практичних умінь і навичок та набуття певної кваліфікації. У фаховій передвищій освіті дуальна форма є одним зі способів здобуття освіти здобувачами денної форми здобуття освіти.

3. Основними завданнями дуальної форми здобуття фахової передвищої освіти є:

1) підвищення якості підготовки фахівців, які формують основу трудового потенціалу для інноваційного розвитку економіки, відповідно до сучасних вимог ринку праці і потреб роботодавців шляхом:

модернізації змісту та способів реалізації практичної складової освітнього процесу;

підвищення мотивації здобувачів освіти до навчання;

посилення ролі роботодавців у системі підготовки фахівців на всіх етапах - від участі у формуванні змісту освітніх програм до оцінювання результатів навчання;

2) підвищення конкурентоздатності випускників МАФК, скорочення періоду їх адаптації до професійної діяльності, сприяння росту рівня зайнятості молоді;

3) зміцнення механізму, що забезпечує інтегрування освіти, науки і практичної діяльності в усіх галузях економіки, задля безперервного поступального руху завдяки тісній співпраці та прискореному обміну знаннями та інноваціями.

4. Дуальна форма передбачає часткове перенесення процесу формування програмних компетентностей і результатів навчання в умови професійної практичної діяльності. При цьому частина обсягу освітньої діяльності замість аудиторної та самостійної роботи виконується у формі навчання на робочому місці (робочих місцях) з відповідним перерозподілом навчального навантаження здобувача освіти в межах освітніх компонентів.

5. Навчання на робочому місці (робочих місцях) здійснюється шляхом виконання трудових функцій відповідно до трудового договору. Виконання освітньої програми за дуальною формою може передбачати навчання здобувача зі зміною робочих місць у роботодавця або його навчання на робочих місцях у кількох роботодавців.

6. У цьому Положенні терміни вживаються у таких значеннях:

координатор від МАФК - працівник МАФК, який організовує дуальну форму здобуття освіти та призначається директором МАФК;

координатор від роботодавця - призначений роботодавцем працівник, який забезпечує належну взаємодію між роботодавцем і МАФК, виконання роботодавцем взятих зобов'язань, організаційний супровід навчання за дуальною формою здобуття освіти;

куратор – дуальної освіти по спеціальності (далі – куратор) - завідувач відділенням МАФК, який супроводжує виконання індивідуального навчального плану і програми практичного навчання на робочому місці за дуальною формою здобуття освіти та призначається директором МАФК;

наставник - призначений роботодавцем працівник, який допомагає реалізовувати індивідуальний навчальний план здобувача освіти на робочому місці відповідно до програми практичного навчання на робочому місці.

Інші терміни вжито у значеннях, визначених Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», Кодексом законів про працю України та нормативно-правовими актами, які регулюють відносини у сферах освіти та праці.

II. Планування освітнього процесу

1. Мирогощанський аграрний фаховий коледж є надавачем освітньої послуги і в повному обсязі є відповідальним за реалізацію освітньої програми за дуальною формою та якість освіти. Роботодавець є відповідальним за організацію навчання на робочому місці (робочих місцях) відповідно до договору між МАФК і роботодавцем та, в разі укладання, договору між МАФК, роботодавцем і здобувачем.

2. Освітня діяльність за дуальною формою здобуття освіти здійснюється в межах ліцензій МАФК на провадження освітньої діяльності за відповідною спеціальністю.

3. Для реалізації освітньої програми за дуальною формою Мирогощанським аграрним фаховим коледжем розробляються:

окремий навчальний план, що охоплює весь період реалізації освітньої/освітньо-професійної програми і має відповідати вимогам щодо забезпечення тривалості практичного навчання, передбаченим для дуальної форми здобуття освіти;

графік освітнього процесу, що передбачає чергування періодів навчання в МАФК і на робочому місці;

відповідне методичне забезпечення освітніх компонентів.

4. Особливості організації навчання за дуальною формою відображаються у:

1) навчальному плані для дуальної форми:

як зміна розподілу загального обсягу кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) за формами організації освітнього процесу (співвідношення аудиторного та/або позааудиторного навчального навантаження);

шляхом введення освітніх компонентів (дисциплін, практик, курсових робіт/проектів тощо), пов'язаних з особливостями діяльності роботодавця і виконанням трудових обов'язків на робочому місці, або додаткової практичної підготовки до частини навчального плану, що формується за вибором здобувача;

2) програмах дисциплін - як посилення практичної спрямованості змісту, збільшення обсягу практичних і лабораторних занять, що можуть проводитися викладачами МАФК на робочому місці у роботодавця, частки завдань практичного характеру, що виконуються самостійно, тощо.

5. Час практичного навчання на робочих місцях обліковується у кредитах ЄКТС і має становити від 25 до 60 відсотків від їх загального обсягу, передбаченого навчальним планом, що складається для організації навчання за дуальною формою здобуття фахової передвищої освіти. Цей час може включати освітні компоненти або їх складові, що реалізуються за такими формами організації освітнього процесу:

практична підготовка;

самостійна робота;

навчальні заняття за умови їх проведення педагогічними (науково-педагогічними) працівниками МАФК на робочому місці у роботодавця.

6. Здобуття освіти за дуальною формою організовується для спеціально сформованих груп або окремих здобувачів. За наявності розгалужених мереж роботодавців-партнерів рекомендується узгоджувати графіки освітнього процесу таким чином, щоб забезпечити формування груп здобувачів освіти, які навчаються за дуальною формою.

7. Поділ загального часу навчання на періоди навчання, що відбуваються у закладі освіти та на робочому місці, може передбачати:

кілька годин впродовж дня навчання відбувається в МАФК, решта - на робочому місці у роботодавця (модель поділеного дня);

кілька днів впродовж тижня навчання відбувається у МАФК, решта днів тижня - на робочому місці (модель поділеного тижня);

чергування періодів навчання в закладі освіти та у роботодавця, коли один період передбачає один чи декілька тижнів, місяців, семестр (блочна модель);

поєднання моделей.

8. На основі навчального плану для дуальної форми складається індивідуальний навчальний план здобувача освіти.

9. Контроль виконання індивідуального навчального плану та оцінювання результатів навчання осіб, які здобувають освіту за дуальною формою,

здійснюють МАФК спільно з роботодавцем відповідно до положення про організацію освітнього процесу Мирогощанського аграрного фахового коледжу, та вимог освітньої/освітньо-професійної програми.

10. Атестація осіб, які здобувають освіту за дуальною формою, здійснюється відповідно до вимог освітньої програми. Представники роботодавця можуть бути включені до складу екзаменаційної комісії МАФК.

III. Організація освітнього процесу за дуальною формою здобуття освіти

1. Навчання за дуальною формою здобуття фахової передвищої освіти може здійснюватися після переведення особи, яка навчається за іншою формою здобуття освіти, на навчання за дуальною формою з відповідним навчальним планом. Таке переведення допускається з першого семестру реалізації відповідної освітньо-професійної програми, якщо частка практичного навчання за весь період опанування здобувачем освітньо-професійної програми відповідає передбаченій навчальним планом за дуальною формою здобуття фахової передвищої освіти. Переведення на навчання за дуальною формою здобуття фахової передвищої освіти супроводжується внесенням відповідних змін до індивідуального навчального плану здобувача та відображається в ЄДЕБО.

2. Стипендіальне забезпечення здобувачів фахової передвищої освіти за дуальною формою здійснюється відповідно до законодавства.

3. Здобувач освіти (або вступник) може самостійно знайти робоче місце для навчання та сприяти встановленню співпраці між МАФК і роботодавцем для організації навчання за дуальною формою.

4. Питання організації дуальної форми здобуття освіти на робочих місцях для здобувачів, в тому числі для осіб з особливими освітніми потребами, вирішуються в порядку, встановленому законодавством у сфері освіти, а також трудовим законодавством - Кодексом законів про працю, Законом України "Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні", Законом України «Про відпустки», Законом України «Про охорону праці» та іншими актами законодавства України.

6. Організація освітнього процесу за дуальною формою здобуття освіти здійснюється відповідно до цього положення, в якому передбачені функції координатора дуальної освіти та куратора.

7. Функції наставника та координатора від роботодавця в реалізації дуальної форми здобуття освіти визначаються у договорі.

8. Питання оплати праці та трудових обов'язків працівників МАФК, призначених кураторами, координаторами від МАФК, і працівників, призначених наставниками, координаторами від роботодавців, вирішуються в порядку, встановленому законодавством.

IV. Особливості реалізації навчання за дуальною формою

1. Після підтвердження наміру роботодавця забезпечити навчання на підприємстві конкретному здобувачеві, МАФК готує тристоронній договір про здобуття освіти за дуальною формою і спільно із здобувачем освіти та роботодавцем розробляє та погоджує індивідуальний навчальний план здобувача.

Підставами для переведення здобувача освіти на дуальну форму здобуття освіти є заява здобувача освіти або, у разі недосягнення ним повноліття, заява одного з батьків чи інших законних представників та підписання тристороннього договору за результатами відбору здобувачів.

2. Укладання тристороннього договору про здобуття освіти за дуальною формою передбачає укладання роботодавцем із здобувачем освіти трудового договору.

3. У разі переведення здобувача освіти на навчання за дуальною формою чи передчасного припинення дії договору про дуальну форму здобуття освіти за здобувачем освіти зберігається джерело фінансування здобуття освіти.

4. У разі зарахування здобувача освіти на дуальну форму здобуття освіти чи передчасного припинення дії договору про здобуття освіти за дуальною формою за здобувачем зберігається право на отримання стипендії та інших соціальних гарантій.

У разі відрахування здобувача із МАФК роботодавець має право достроково розірвати трудовий договір із здобувачем освіти.

Строковий трудовий договір (контракт) може передбачати додаткову підставу для розірвання цього договору (контракту) у випадку припинення навчання здобувача освіти (працівника) за дуальною формою здобуття освіти.

Для забезпечення здобувачеві освіти умов для виконання освітньої програми та індивідуального навчального плану протягом періоду здобуття освіти за дуальною формою тристоронній договір може перезаключатись зі зміною роботодавця у випадках:

- якщо така можливість передбачена договором;
- у разі ліквідації підприємства;
- у разі виникнення обставин непереборної сили, перелічених у тристоронньому договорі.

5. Після прийняття рішення про впровадження дуальної форми здобуття освіти МАФК приймає відповідні внутрішні документи, призначає особу, що виконуватиме обов'язки координатора від МАФК, та може у разі потреби створювати відповідні структурні підрозділи.

6. Обов'язки особи, що виконує функції координатора від МАФК:

- організовує пошук та попередній відбір роботодавців, діяльність яких відповідає профілю відповідних освітніх програм і може забезпечити набуття здобувачами освіти програмних результатів навчання;

- ініціює та реалізує переговорний процес з роботодавцями щодо спільного впровадження дуальної форми здобуття освіти;

- готує та узгоджує двосторонні договори про співпрацю з роботодавцями щодо партнерства в організації здобуття освіти за дуальною формою;

- проводить інформаційну роз'яснювальну роботу серед здобувачів освіти щодо особливостей та переваг здобуття освіти за дуальною формою;

- координує організацію відбору здобувачів освіти, що бажають перейти на дуальну форму здобуття освіти та погоджує їх персональний склад з роботодавцями;

- організовує обговорення із роботодавцями змісту відповідних освітніх програм на предмет відповідності професійним стандартам та вимогам до компетентностей майбутніх фахівців;

- ініціює і контролює створення та узгодження програми навчання на підприємствах;

- ініціює та контролює створення індивідуальних робочих навчальних планів, що відображають особливості здобуття освіти за дуальною формою;

- готує та узгоджує з усіма сторонами договори про дуальну форму здобуття освіти;

- забезпечує неперервну комунікацію між усіма сторонами для усунення можливих недоліків в організації навчання та вирішення поточних проблем, що можуть виникати;

- ініціює та контролює призначення куратора для кожного здобувача освіти за дуальною формою;

- координує роботу осіб, які виконують обов'язки кураторів;

- бере участь в аналізі результатів та якості освіти за дуальною формою здобуття освіти і вносить пропозиції щодо її поліпшення.

7. Особа (особи), що виконує обов'язки куратора:

- складає індивідуальний навчальний план здобувача освіти, враховуючи потреби роботодавця;

- забезпечує поточний контроль за виконанням індивідуального навчального плану;

- підтримує постійний зв'язок із здобувачем освіти та представниками роботодавця (зокрема, наставником) з метою своєчасного вирішення поточних питань та забезпечення виконання індивідуального навчального плану в повному обсязі;

- при потребі може ініціювати внесення змін до індивідуального навчального плану в процесі навчання за дуальною формою здобуття освіти.

8. МАФК у разі потреби надає своєчасну методичну допомогу з організації навчання на підприємствах співробітникам роботодавця, що задіяні в організації здобуття освіти за дуальною формою.

9. МАФК може звертатися до роботодавця із запитом щодо стажування в його підрозділах педагогічних працівників.

10. Для контролю якості освіти МАФК має проводити регулярні зустрічі із роботодавцями (не рідше одного разу на рік) та забезпечити зворотній зв'язок здобувачів освіти при участі особи, що виконує обов'язки куратора, з метою визначення відповідності результатів навчання на підприємствах завданням та вимогам освітньої програми.

11. МАФК забезпечує можливість проведення спільного оцінювання результатів навчання при атестації здобувачів освіти за дуальною формою за участі представників роботодавців-партнерів.

12. Для роботодавця:

12.1. Роботодавець може звертатися до МАФК з ініціативою щодо впровадження дуальної форми здобуття освіти та підписати двосторонній договір про співпрацю.

12.2. Роботодавець може вносити пропозиції щодо зміни змісту освітніх програм та оновлення навчальних планів, ініціювати створення нових освітніх програм.

Роботодавець укладає тристоронні договори про дуальну форму здобуття освіти та погоджує відповідні індивідуальні навчальні плани.

12.3. Роботодавець може призначити особу (осіб), що виконує обов'язки координатора від роботодавця, для забезпечення організаційно-методичного супроводу навчання за дуальною формою здобуття освіти та ефективного зв'язку із МАФК.

12.4. Особа (особи), що виконує обов'язки координатора від роботодавця
Координатор від роботодавця:

- відповідає за співпрацю із МАФК з питань узгодження (створення, перегляду та удосконалення) освітньої програми, за якою навчатимуть за дуальною формою, та індивідуальних навчальних планів;

- бере участь у відборі здобувачів освіти, що бажають перейти на дуальну форму здобуття освіти за відповідними освітніми програмами;

- супроводжує навчання здобувача на підприємстві відповідно до вимог освітньої програми та індивідуального навчального плану;

- забезпечує неперервний зв'язок із МАФК;

- здійснює контроль за розподілом та своєчасним переміщенням здобувачів освіти у структурних підрозділах підприємства, установи, організації;

- бере участь в аналізі результатів та якості освіти за дуальною формою здобуття освіти і вносить пропозиції своєму керівництву щодо її поліпшення.

12.5. Роботодавець призначає здобувачеві освіти особу, що виконуватиме обов'язки наставника, з найбільш досвідчених та кваліфікованих фахівців.

12.6. Особа (особи), що виконує обов'язки наставника

Наставник

- здійснює керівництво навчанням здобувачів освіти у відповідності до програми практичного навчання та індивідуального навчального плану;

- сприяє адаптації здобувача освіти до умов праці на підприємстві;

- бере участь у оцінюванні результатів навчання здобувачів освіти відповідно до програми практичного навчання спільно з уповноваженими представниками МАФК;

- може проходити спеціальну методичну підготовку щодо здійснення керівництва навчанням здобувачів освіти на підприємстві, в тому числі на базі МАФК.

12.7. Роботодавець створює умови для підвищення професійного рівня наставників.

12.8. Роботодавець забезпечує здобувачів освіти необхідними предметами та засобами праці, спецодягом та ін.

12.9. Роботодавець проводить необхідні інструктажі з техніки безпеки та охорони праці для здобувачів освіти на виробництві.

12.10. Роботодавець може надавати можливість стажування на виробництві педагогічним працівникам МАФК.

12.11. Роботодавець може пропонувати здобувачам освіти за дуальною формою укладання/продовження трудового договору після завершення здобуття освіти.